

Strasbourg, 13.3.2018
COM(2018) 130 final

**COMUNICARE A COMISIEI CĂTRE PARLAMENTUL EUROPEAN, CONSILIU ȘI
COMITETUL ECONOMIC ȘI SOCIAL EUROPEAN**

Monitorizarea punerii în aplicare a Pilonului european al drepturilor sociale

{SWD(2018) 67 final}

1. Introducere

În **discursul său privind starea Uniunii** din 9 septembrie 2015, președintele Juncker a propus crearea unui Pilon european al drepturilor sociale¹, care ar urma să țină cont de realitățile în schimbare ale societăților europene și de evoluțiile de pe piața muncii.

În urma unei ample consultări publice care a avut loc în 2016 și la care au participat cetățeni, parteneri sociali, reprezentanți ai societății civile, ai statelor membre și ai instituțiilor UE², Comisia Europeană, Consiliul și Parlamentul European au proclamat împreună Pilonul european al drepturilor sociale, cu ocazia **Summitului social pentru creștere și locuri de muncă echitabile de la Göteborg**³ din 17 noiembrie 2017.

Pilonul european al drepturilor sociale este conceput ca **o busolă pentru un proces reînnoit de convergență în sens ascendent** către condiții de muncă și de viață mai bune în Uniunea Europeană.

Pilonul stabilește douăzeci de principii și drepturi esențiale în domenii care țin de egalitatea de șanse și de accesul la piața muncii, de condiții de muncă echitabile și de protecția și incluziunea socială.

Consiliul European din 14 decembrie 2017 a aprobat concluziile Summitului social și a subliniat că **Pilonul european al drepturilor sociale ar trebui pus în aplicare atât la nivelul Uniunii, cât și la nivelul statelor membre**, ținându-se seama în mod adecvat de competențele lor respective. De asemenea, Consiliul European a invitat Comisia să propună o monitorizare adecvată⁴. Prezenta comunicare răspunde acestei solicitări și prezintă calea de urmat.

---

¹ https://ec.europa.eu/commission/priorities/deeper-and-fairer-economic-and-monetary-union/european-pillar-social-rights/european-pillar-social-rights-20-principles_ro

² La 8 martie 2016, Comisia a prezentat o primă schiță a Pilonului european al drepturilor sociale și a lansat o consultare publică. Comisia a primit peste 16 500 de răspunsuri online și circa 200 de documente de poziție. Consultarea a culminat cu o conferință („Going Forward Together”), care a avut loc la 23 ianuarie 2017. În cadrul consultării, Parlamentul European a adoptat o rezoluție privind Pilonul la 19 ianuarie 2017 [2016/2095(INI)]. Comitetul Economic și Social European a adoptat un aviz la 25 ianuarie 2017 (SOC/542-01902-00-01-ac). Comitetul Regiunilor a adoptat un aviz la 11 octombrie 2016 (CDR 2868/2016).

³ <http://www.socialsummit17.se/>

⁴ Consiliul European din 14 decembrie 2017 a subliniat următoarele: „*Summitul social de la Göteborg a reamintit necesitatea de a acorda întâietate oamenilor, de a dezvolta și mai mult dimensiunea socială a Uniunii pe baza unui angajament comun și a unor competențe solide, precum și de a promova convergența prin eforturi depuse la toate nivelurile, inclusiv de către partenerii sociali. Ca prim pas, ar trebui înregistrate progrese în următoarele direcții: punerea în aplicare a pilonului european al drepturilor sociale, la nivelul Uniunii și al statelor membre, acordând atenția cuvenită competențelor lor respective; Comisia este invitată să propună o monitorizare adecvată (...).*”

2. Pașii următori în direcția concretizării Pilonului european al drepturilor sociale

Crearea Pilonului european al drepturilor sociale face parte dintr-o dezbatere mai amplă despre **viitorul Europei**, care a fost lansată prin Cartea albă a Comisiei din 1 martie 2017⁵. Modul în care poate fi consolidat și modernizat modelul social european pentru a face față schimbărilor fundamentale reprezentate, de exemplu, de noile tehnologii, de globalizare sau de îmbătrânirea populației este unul dintre aspectele-cheie abordate de Cartea albă, precum și de Documentul de reflecție al Comisiei privind dimensiunea socială a Europei⁶ și privind valorificarea oportunităților oferite de globalizare⁷.

Cu ocazia **Summitului de la Roma**, în cadrul căruia a fost marcată cea de a 60-a aniversare a UE, liderii UE și-au reiterat angajamentul față de o Europă socială⁸. În cadrul acestei dezbateri mai ample, Pilonul european al drepturilor sociale este atât **o etapă** în construirea și consolidarea Europei sociale, cât și un punct de referință **în pregătirea Summitului de la Sibiu**, unde se vor întâlni liderii UE în mai 2019 pentru a formula concluzii cu privire la viitorul UE, înainte de următoarele alegeri pentru Parlamentul European.

Concretizarea Pilonului european al drepturilor sociale a fost considerată întotdeauna un **angajament politic și o răspundere comună**. Instituțiile UE, statele membre, autoritățile publice, partenerii sociali și organizațiile societății civile de la toate nivelurile au un rol esențial de jucat, în limita competențelor lor.

La nivelul UE, Comisia și-a asumat angajamentul de a **integra prioritățile înscrise în Pilonul european al drepturilor sociale în toate politicile UE**. Comisia a început deja să utilizeze în acest scop instrumentele și procedurile existente și a prezentat mai multe inițiative specifice în limitele competențelor UE, unele dintre ele urmând să fie adoptate de colegiitorii UE.

Comisia s-a angajat, de asemenea, să **sprijine statele membre, partenerii sociali și organizațiile societății civile în punerea în aplicare a Pilonului european al drepturilor sociale** la nivel național, regional și local. Un document de lucru publicat odată cu prezenta comunicare recapitulează cadrul juridic, rolurile UE și ale statelor membre, precum și măsurile luate deja pentru fiecare dintre principiile Pilonului european al drepturilor sociale⁹.

---

⁵ COM(2017) 2025.

⁶ COM(2017) 206.

⁷ COM(2017) 240.

⁸ În declarația de la Roma, la 25 martie 2017, liderii UE au declarat: „În aceste vremuri de schimbare și conștienți de îngrijorările cetățenilor noștri, ne afirmăm angajamentul față de Agenda de la Roma și ne angajăm să acționăm în direcția următoarelor obiective: ...O Europă socială: o Uniune care, bazându-se pe o creștere durabilă, promovează progresul economic și social, precum și coeziunea și convergența, susținând în același timp integritatea pieței interne; o Uniune care ține seama de diversitatea sistemelor naționale și de rolul-cheie al partenerilor sociali; o Uniune care promovează egalitatea între femei și bărbați, precum și drepturi și șanse egale pentru toți; o Uniune care combate șomajul, discriminarea, excluziunea socială și sărăcia; o Uniune în care tinerii primesc cea mai bună educație și formare și în care pot studia și găsi locuri de muncă pe întregul continent; o Uniune care păstrează patrimoniul nostru cultural și promovează diversitatea culturală.”

⁹ SWD (2018) 67.

Monitorizarea punerii în aplicare a Pilonului european al drepturilor sociale este esențială pentru realizarea unor progrese palpabile pe teren. Prin prezenta comunicare, Comisia propune, atât în completarea inițiativelor existente deja, cât și a celor care se conturează la nivelul UE, **o monitorizare mai atentă a punerii în aplicare a Pilonului european al drepturilor sociale în cadrul semestrului european pentru coordonarea politicilor**. Acest lucru se poate realiza în următorul mod:

- ▶ prin examinarea priorităților Pilonului european al drepturilor sociale în cadrul analizei măsurilor luate și a progresului înregistrat la nivel național,
- ▶ oferind asistență tehnică, sprijinind analiza comparativă și promovând schimbul de bune practici între statele membre și părțile interesate,
- ▶ precum și prin analiza performanțelor în domeniul social și al ocupării forței de muncă, realizată cu ajutorul noului tablou de bord social, sprijinind astfel procesul mai amplu de convergență în sens ascendent.

3. Punerea în aplicare a Pilonului la nivelul UE

Prioritățile sociale au ocupat un loc esențial pe agenda actualei Comisii, de când și-a început mandatul în 2014. Conținutul și misiunea Pilonului european al drepturilor sociale se bazează pe un număr mare de inițiative în domeniul social și al ocupării forței de muncă desfășurate de actuala Comisie în ultimii ani, și anume¹⁰:

- ▶ promovarea inițiativei **Un nou început pentru dialogul social**, care reflectă angajamentul Comisiei de a colabora îndeaproape cu partenerii sociali de la toate nivelurile;
- ▶ propunerea referitoare la un **Act european privind accesibilitatea**, care urmărește să îmbunătățească funcționarea pieței interne de produse și servicii accesibile, prin eliminarea obstacolelor create de legislația divergentă, facilitând astfel activitatea întreprinderilor și creând avantaje pentru persoanele vârstnice și cele cu handicap din UE;
- ▶ o propunere de directivă destinată să amelioreze **transparența și previzibilitatea condițiilor de muncă**, care vizează o mai bună informare a lucrătorilor cu privire la drepturile lor și, în același timp, stabilește noi cerințe minime pentru îmbunătățirea condițiilor de muncă;
- ▶ revizuirea **Directivei privind detașarea lucrătorilor**, care confirmă principiul remunerației egale pentru aceeași muncă efectuată în același loc, stabilind astfel condiții de concurență echitabile și împiedicând concurența neloială pe piața internă;
- ▶ o nouă propunere de norme privind modernizarea **coordonării sistemelor de securitate socială**, care are drept scop, în special, să se asigure că lucrătorii care își exercită dreptul la liberă circulație nu își pierd drepturile de securitate socială;
- ▶ o propunere de Directivă privind **echilibrul dintre viața profesională și cea privată a părinților și îngrijitorilor**, al cărei scop este să modernizeze cadrul juridic existent

---

¹⁰

https://ec.europa.eu/commission/sites/betapolitical/files/social_dimension_of_europe_overview_of_initiatives_en.pdf_ro

prin introducerea concediului de paternitate și a concediului de îngrijitor, consolidarea concediului pentru creșterea copilului și extinderea dreptului de a solicita o formulă flexibilă de lucru;

- ▶ Planul de acțiune 2017-2019 de **combatere a diferenței de remunerare între femei și bărbați**, care cuprinde o serie de activități menite să elimine cauzele acestei diferențe; revizuirea diverselor acte legislative din domeniul **securității și sănătății în muncă**, care actualizează și completează dispozițiile ce îi protejează pe lucrători împotriva riscurilor de sănătate legate de muncă, inclusiv expunerea la agenți cancerigeni;
- ▶ diferite acțiuni destinate să asigure accesul în timp util la **asistență medicală** preventivă și curativă de bună calitate și la prețuri accesibile, fiind vorba și de rețelele europene de referință care, începând cu luna noiembrie a anului trecut, oferă persoanelor care suferă de boli rare acces la diagnostic și tratament oriunde în UE.
- ▶ consolidarea și punerea în aplicare a **Garanției pentru tineret**, care să-i ajute pe tineri să-și găsească rapid un loc de muncă sau un program de educație sau formare;
- ▶ lansarea unui set amplu de inițiative în cadrul **Noii agende pentru competențe în Europa**, care își propune să doteze mai multe persoane cu competențe mai bune;
- ▶ diverse inițiative de promovare a accesului la programe de educație, formare și învățare pe tot parcursul vieții de înaltă calitate și favorabile incluziunii, ca parte a demersului de creare a unui **Spațiu european al educației**;
- ▶ În domeniul **educației și formării**, Comisia urmărește obiective mai ambițioase pentru elevii cu rezultate slabe și pentru cei care părăsesc timpuriu școala și are în vedere obiective noi în ceea ce privește competențele digitale și antreprenoriatul¹¹.

Dintre cele 22 de acte juridice propuse din noiembrie 2014 și până acum în domeniul social și al ocupării forței de muncă, 10 au fost adoptate, iar 12 trebuie să fie aprobate de Consiliu și/sau de Parlamentul European. După cum se menționează în Declarația comună dintre Parlamentul European, Consiliu și Comisie, prioritatea pentru lunile următoare va fi de a **încheia dosarele legislative nefinalizate și de a depune eforturi în vederea prezentării și implementării** pe teren a noilor inițiative.

În plus, Comisia a integrat prioritățile sociale în toate domeniile de politică, recunoscând pe deplin dimensiunea socială a tuturor acțiunilor sale. Este vorba aici de următoarele aspecte:

- ▶ **semestrul european** pentru coordonarea politicilor, în cadrul căruia Comisia acordă o atenție mai mare priorităților sociale și le pune pe picior de egalitate cu obiectivele economice care stau la baza ciclului anual de guvernanță economică, anul acesta urmând a fi examinate pentru prima dată prioritățile Pilonului european al drepturilor sociale¹²;
- ▶ în cadrul **politicii de coeziune**, prioritățile sociale sunt larg sprijinite de fondurile structurale și de investiții europene în domenii precum accesul pe piața muncii,

---

¹¹ COM(2017) 673 final.

¹² A se vedea Analiza anuală a creșterii pentru 2018 [COM(2017) 690 final] și Comunicarea privind evaluarea progreselor înregistrate cu privire la reformele structurale, prevenirea și corectarea dezechilibrelor macroeconomice și rezultatele bilanțurilor aprofundate [COM(2018) 120].

incluziunea socială și educația. Alte **programe și instrumente de finanțare** precum Fondul european de ajustare la globalizare și Fondul de ajutor european destinat celor mai defavorizate persoane sprijină persoanele afectate de restructurarea întreprinderilor sau expuse unui risc de deprivare materială severă;

- ▶ **Planul de investiții pentru Europa** (denumit și „Planul Juncker”): infrastructura socială și echipamentele, dar și investițiile strategice în întreprinderile sociale pot fi sprijinite financiar de Fondul european pentru investiții strategice¹³;
- ▶ în cadrul **uniunii energetice**, pachetul propus de Comisie, intitulat „Energie curată pentru toți europenii”, pune un accent deosebit pe protecția consumatorilor și accelerează eforturile pentru a se asigura că tranziția către energia curată este echitabilă din punct de vedere social și că nimeni nu este lăsat deoparte. De asemenea, pachetul prezintă o nouă abordare a protecției consumatorilor vulnerabili, care include, printre altele, sprijinul acordat statelor membre în ceea ce privește reducerea costurilor cu energia suportate de consumatori, prin sprijinirea investițiilor în domeniul eficienței energetice. Acest lucru a condus, de asemenea, la crearea unui Observator european al sărăciei energetice;
- ▶ în cadrul strategiei privind **piața unică digitală**, Comisia a stabilit obiective în materie de conectivitate pentru 2025, prin care vizează să pună la dispoziția întregii societăți rețele în bandă largă de foarte mare capacitate, acordând o atenție deosebită zonelor mai puțin avansate precum zonele rurale și îndepărtate și, în paralel, axându-se pe dezvoltarea competențelor digitale. Comisia urmărește, de asemenea, să promoveze conexiunea Wi-fi gratuită pentru cetățeni și vizitatori în spațiile publice, prin intermediul inițiativei sale WiFi4EU. În plus, propunerea privind Codul european al comunicațiilor electronice conține prevederi prin care să se asigure, ca parte a unui serviciu universal, tarife convenabile pentru serviciile de comunicații electronice (inclusiv comunicații în bandă largă);
- ▶ în domeniul **politicii transporturilor**, pachetul privind mobilitatea „Europa în mișcare” reprezintă un set amplu de inițiative care urmează să asigure, printre altele, condiții de muncă adecvate. De asemenea, UE revizuește în prezent legislația în domeniul drepturilor pasagerilor, pentru a garanta persoanelor cu mobilitate redusă același acces la serviciile de transport ca și celorlalți călători;
- ▶ Comisia a propus o revizuire a directivei privind **calitatea apei potabile**, prin care va fi facilitat accesul la apă pentru toți cetățenii, inclusiv pentru grupurile vulnerabile și marginalizate;

---

¹³ FEIS a sprijinit deja astfel de proiecte cu o valoare totală preconizată a investițiilor de peste 10,5 miliarde EUR. În cadrul componentei FEIS pentru infrastructură și inovare, 18 proiecte de infrastructură socială au fost deja aprobate și ar trebui să mobilizeze în total investiții de peste 6 miliarde EUR. Aceste investiții includ construirea, extinderea sau renovarea unor școli și universități, clinici și spitale și punerea la dispoziția comunităților a unor locuințe sociale abordabile. În cadrul componentei FEIS pentru întreprinderi mici și mijlocii, totalul preconizat al investițiilor mobilizate în sectorul social se ridică la 4,5 miliarde EUR. Recent, datorită FEIS, Programul Uniunii Europene pentru ocuparea forței de muncă și inovare socială și-a sporit și mai mult capacitatea în materie de microfinanțare și antreprenoriat social.

- ▶ în cadrul **agendei fiscale**, Comisia a prezentat o serie de inițiative menite să restabilească echitatea atunci când este vorba de sistemul fiscal al UE, garantând că toate întreprinderile plătesc impozite atunci când înregistrează profituri¹⁴;
- ▶ UE promovează, prin **politica sa comercială**, standarde fundamentale de muncă convenite la nivel internațional: libertatea de asociere, dreptul de negociere colectivă, nediscriminarea, lupta împotriva muncii copiilor și a muncii forțate, inspecția muncii, sănătatea și securitatea la locul de muncă și condițiile decente de muncă. Aspectele sociale sunt, de asemenea, indispensabile în evaluările impactului asupra dezvoltării durabile realizate pentru toate acordurile comerciale cu impact economic, asupra drepturilor omului și asupra mediului;
- ▶ datorită noului **Corp european de solidaritate**, tinerii, în special cei din medii sociale mai puțin privilegiate, au posibilitatea să participe la activități de solidaritate și să contribuie la satisfacerea nevoilor societale peste tot în Europa, ceea ce le permite, totodată, să își dezvolte ei înșiși competențe și abilități;
- ▶ în cazul programelor de sprijin pentru stabilitate, s-a convenit, după problemele din Grecia din 2015, ca acestea să fie însoțite obligatoriu de o **evaluare a impactului social**.

Mai mult, convergență către îmbunătățirea rezultatelor socioeconomice, către reziliența și echitatea socială, așa cum sunt promovate în Pilonul european al drepturilor sociale, reprezintă o parte esențială a eforturilor de consolidare și finalizare a **uniunii economice și monetare**, reamintite în raportul celor cinci președinți din iunie 2015¹⁵ și în propunerile ulterioare ale Comisiei¹⁶.

Graficul 1 de mai jos oferă o prezentare generală a modalităților în care Comisia **integrează prioritățile sociale în alte domenii de politică**:

Graficul 1. Inițiative cheie ale actualei Comisii în domeniul social și al ocupării forței de muncă

¹⁴ Printre aceste inițiative se numără Directiva împotriva evitării obligațiilor fiscale, Directiva privind un schimb automat de informații între statele membre cu privire la deciziile fiscale și acordurile prelabile privind prețul de transfer, Directiva privind rapoartele pentru fiecare țară ale marilor grupuri de întreprinderi multinaționale și propunerea de a relansa baza fiscală consolidată comună a societăților.

¹⁵ https://ec.europa.eu/commission/publications/five-presidents-report-completing-europes-economic-and-monetary-union_ro

¹⁶ La 6 decembrie 2017, Comisia a prezentat o comunicare intitulată „Noi pași către finalizarea uniunii economice și monetare a Europei: Foaie de parcurs” [COM(2017)821].

În acest context, crearea Pilonului a fost un **factor-cheie pentru actualizarea și completarea legislației UE, acolo unde a fost necesar**. Pe lângă ceea ce s-a realizat până în prezent, Comisia prezintă un nou set de inițiative, sintetizate în caseta 1, care însoțesc comunicarea de astăzi.

Caseta 1. Noul „Pachet privind echitatea socială” prezentat la 13 martie 2018

Prezenta comunicare este însoțită de un nou **Pachet privind echitatea socială**, adoptat de Comisie la 13 martie 2018.

În primul rând, Comisia propune înființarea unei **Autorități Europene a Muncii**, în completarea inițiativelor anterioare de îmbunătățire a normelor privind detașarea lucrătorilor și coordonarea sistemelor de securitate socială. Dreptul la liberă circulație este unul dintre cele mai prețuite drepturi oferite de piața internă, de care se bucură cetățenii, economiile și societățile în ansamblul lor. În prezent, există un corp consistent de legislație a UE care garantează mobilitatea echitabilă, dar important este ca aceste norme să fie aplicate efectiv pe teren. În acest context, rolul și valoarea adăugată a Autorității va fi:

- (a) să faciliteze accesul cetățenilor și al angajatorilor la informații referitoare la drepturile și obligațiile lor, precum și la serviciile relevante;
- (b) să sprijine cooperarea dintre statele membre în aplicarea transfrontalieră a legislației relevante a Uniunii, facilitând, printre altele, inspecțiile comune;
- (c) să ofere mediere și să faciliteze găsirea de soluții în caz de litigii transfrontaliere între autoritățile naționale sau în cazul unor perturbări ale pieței muncii.

Pentru a ajuta la pregătirea și înființarea Autorității, Comisia instituie de asemenea un grup consultativ alcătuit din reprezentanți ai principalelor părți interesate.

În al doilea rând, Comisia propune o **Recomandare a Consiliului privind accesul la protecție socială pentru lucrători și persoanele care desfășoară o activitate independentă**, care se bazează pe o consultare a partenerilor sociali din UE și își propune să încurajeze statele membre să se asigure că toți lucrătorii pot să contribuie și să aibă acces adecvat la protecție socială, de exemplu la prestații de șomaj sau de boală. În zilele noastre, circa 60 % dintre persoane lucrează cu contracte permanente, cu normă întreagă. Tot mai mulți oameni lucrează însă cu alte tipuri de contracte, inclusiv cu contracte cu fracțiune de normă sau contracte temporare, sau desfășoară o activitate independentă. Această tendință poate duce la inegalități și riscuri sociale dacă acești lucrători nu au acces satisfăcător la protecție socială. Comisia a examinat posibilitatea de a propune o directivă pentru abordarea acestei chestiuni dar, având în vedere diversitatea situațiilor și limitările impuse de cadrul juridic în ceea ce privește măsurile luate la nivelul UE, consideră că o recomandare a Consiliului reprezintă modalitatea adecvată de a orienta progresele la nivel național, de a asigura condiții de concurență egale și de a sprijini convergența în sens ascendent.

În sfârșit, Comisia lucrează la crearea unui **număr european de securitate socială**, care se dorește a fi un identificator digital pentru a face interoperabile sistemele existente. Milioane de turiști și persoane care călătoresc, trăiesc și lucrează într-o altă țară din UE ar putea demonstra cu ușurință că beneficiază de protecție socială în țara lor de baștină și să accedă mai repede și mai ușor la prestațiile la care au dreptul, fiind siguri totodată că datele le sunt pe deplin protejate. Astfel, ar fi înlesnită portabilitatea transfrontalieră a drepturilor, ar fi posibilă identificarea și verificarea în timp real a protecției sociale și s-ar reduce, de asemenea, riscurile de erori și de fraudă care decurg din utilizarea documentelor pe hârtie. S-ar simplifica și munca administrațiilor de la toate nivelurile. Această inițiativă face parte din programul de lucru al Comisiei pentru 2018: în conformitate cu principiile unei mai bune legiferări, Comisia se angajează, împreună cu statele membre și cu părțile interesate, să prezinte o inițiativă în acest sens în cursul anului curent.

Pentru continuarea implementării Pilonului la nivelul UE, Comisia va continua să facă uz de toate instrumentele de care dispune. Utilizarea acestor instrumente va depinde de domeniul de politică și de principiile pilonului și va reflecta natura și sfera competențelor la nivelul UE. Aceste instrumente includ actualizarea și completarea legislației existente, așa cum se precizează mai sus, îmbunătățirea respectării legislației UE în statele membre și susținerea dialogului social în întreaga Uniune, precum și monitorizarea progreselor în cadrul semestrului european.

Aceste măsuri se aplică și **sprijinului financiar relevant acordat prin fonduri UE**, în special prin fondurile structurale și de investiții europene, programul Erasmus + și alte programe relevante. În comunicarea sa recentă privind „Un nou cadru financiar multianual, modern și capabil să asigure îndeplinirea eficientă a obiectivelor prioritare ale Uniunii după anul 2020”¹⁷, Comisia își exprimă dorința ca bugetul UE să asigure îndeplinirea promisiunilor făcute de liderii UE la Summitul social de la Göteborg și să fie dezvoltată în continuare dimensiunea socială a Uniunii, inclusiv prin punerea în aplicare integrală a Pilonului european al drepturilor sociale¹⁸. Comisia a subliniat că vor fi necesare resurse adecvate pentru îmbunătățirea oportunităților de ocupare a forței de muncă și pentru soluționarea problemelor legate de competențe, inclusiv a celor legate de digitalizare. Propunerile detaliate privind Cadrul financiar multianual al UE pentru perioada de după 2020 vor fi prezentate în primăvara anului 2018.

4. Punerea în aplicare a Pilonului la nivel național

Majoritatea competențelor și a instrumentelor necesare pentru concretizarea Pilonului european al drepturilor sociale se află la dispoziția autorităților locale, regionale și naționale, dar și a partenerilor sociali și a societății civile. Deși UE are un rol important de jucat în sprijinirea statelor membre, responsabilitatea punerii în aplicare a Pilonului revine în foarte mare măsură statelor membre, la diferite niveluri de guvernare și administrație. Mai mult, partenerii sociali de la toate nivelurile joacă un rol esențial în punerea în aplicare a Pilonului, datorită autonomiei de care se bucură atunci când este vorba de negocierea și încheierea unor acorduri¹⁹. Respectarea diversității sistemelor de relații de muncă la nivel

---

¹⁷ COM(2018) 98 final.

¹⁸ Comisia a subliniat în comunicare: „Datorită următorului cadru financiar multianual, fondurile disponibile ar trebui să corespundă mai bine priorităților politice ale Comisiei. Acesta ar trebui să se bazeze pe elementele care funcționează bine în prezent, anticipând totodată provocările de mâine. În consonanță cu Declarația de la Roma, bugetul ar trebui să creeze premisele unei Europe sigure și securizate, ale unei Europe prospere și durabile, ale unei Europe sociale și ale unei Europe mai puternice pe scena mondială.” Comisia a mai declarat: „Bugetul UE va trebui să asigure îndeplinirea promisiunilor făcute de lideri la summitul social de la Göteborg. Aceasta înseamnă că dimensiunea socială a Uniunii va trebui să fie dezvoltată în continuare, inclusiv prin punerea în aplicare integrală a pilonului european al drepturilor sociale și sprijinirea tinerilor și a mobilității cetățenilor europeni.”

¹⁹ Un exemplu recent al unei acțiuni a partenerilor sociali este Acordul-cadru autonom privind îmbătrânirea activă și o abordare intergenerațională, semnat la 8 martie 2017. Un exemplu de acord al partenerilor sociali care a fost implementat prin legislația UE este Directiva (UE) 2018/131 a Consiliului din 23 ianuarie 2018 de punere

național, precum și a autonomiei partenerilor sociali este recunoscută în mod explicit în TFUE. De-a lungul anilor, Comisia a invitat statele membre să acorde partenerilor sociali un rol mai important în domeniul social și al ocupării forței de muncă, întrucât implicarea acestora este fundamentală pentru asumarea reformelor. Organizațiile neguvernamentale, mai ales cele care furnizează servicii sociale, sunt deopotrivă deosebit de importante pentru mobilizarea sprijinului și concretizarea Pilonului.

Fiind expresia principiilor și a drepturilor esențiale, Pilonul european al drepturilor sociale servește drept ghid pentru realizarea de rezultate performante în domeniul social și al ocupării forței de muncă. Nu există soluții universale, iar Pilonul reflectă diversitatea situațiilor din statele membre. Deși statele membre se confruntă adesea cu provocări comune și cu probleme similare, soluțiile pe care trebuie să le adopte pot fi diferite. Acest lucru se explică prin diversitatea sistemelor naționale, a tradițiilor, prin puncte de plecare diferite și situații socioeconomice specifice.

Actualul context economic oferă o oportunitate de promovare a creșterii favorabile incluziunii, de modernizare a economiei sociale de piață a UE și de investiții în oameni, în concordanță cu prevederile Pilonului european al drepturilor sociale. Economia UE continuă să crească într-un ritm susținut²⁰. De la începutul toamnei anului 2014, când și-a început mandatul actuala Comisie, au fost create peste 9 milioane de noi locuri de muncă²¹. Rata șomajului scade constant, situându-se la cel mai redus nivel din 2008. Numărul persoanelor încadrate în muncă în UE a ajuns la 236,3 milioane de persoane, atingând cel mai înalt nivel înregistrat vreodată. Cu toate acestea, mai sunt 18 milioane de șomeri în UE, veniturile gospodăriilor se situează în continuare sub nivelul înregistrat în 2008 într-o serie de state membre, iar societatea se confruntă în continuare cu numeroase dificultăți, mai ales având în vedere ritmul și amploarea evoluțiilor actuale, începând de la digitalizare și până la îmbătrânirea populației. De asemenea, situația diferă mult, în continuare, între statele membre și în interiorul acestora.

Prioritățile vor varia negreșit, iar semestrul european este o ocazie pentru ca statele membre să realizeze progrese și să raporteze cu privire la concretizarea Pilonului. Rapoartele de țară publicate recent în cadrul ciclului 2018 al semestrului european²² prezintă natura și amploarea provocărilor cu care se confruntă statele membre în ceea ce privește crearea unor condiții de muncă și de trai mai bune, a unor piețe ale muncii mai echitabile și

---

în aplicare a Acordului încheiat între Asociația Armatorilor din Comunitatea Europeană (ECSA) și Federația Europeană a Lucrătorilor din Transporturi (ETF) pentru modificarea Directivei 2009/13/CE în conformitate cu modificările din 2014 la Convenția privind munca din domeniul maritim din 2006, astfel cum au fost aprobate de Conferința Internațională a Muncii la 11 iunie 2014.

²⁰ A se vedea Previzunile economice de iarnă 2018 ale Comisiei Europene: https://ec.europa.eu/info/business-economy-euro/economic-performance-and-forecasts/economic-forecasts/winter-2018-economic-forecast_ro și raportul trimestrial privind evoluțiile economice și sociale: <http://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=738&langId=ro&pubId=8063>.

²¹ Majoritatea acestor locuri de muncă nou create pot fi considerate ca fiind de „bună calitate”: 78 % dintre locurile de muncă nou create începând cu trimestrul 3 al anului 2014 sunt permanente, iar 88 % dintre ele sunt cu normă întreagă.

²² Comunicarea privind evaluarea progreselor înregistrate cu privire la reformele structurale, prevenirea și corectarea dezechilibrelor macroeconomice și rezultatele bilanțurilor aprofundate [COM(2018) 120].

mai performante, a unor sisteme de educație și formare mai eficiente, capabile să le ofere oamenilor competențele adecvate, precum și a unor sisteme sociale sustenabile și adecvate. Programele naționale de reformă, pe care statele membre trebuie să le furnizeze în luna aprilie, vor stabili noi priorități și noi acțiuni concrete la nivel național. Aceste programe vor sta la baza recomandărilor specifice fiecărei țări, pe care le va propune Comisia la sfârșitul primăverii 2018. În același timp, Comisia va continua să colaboreze cu statele membre pentru a se asigura că fondurile UE disponibile sunt utilizate în mod adecvat pentru a sprijini reforme structurale sau a investi în oameni, în conformitate cu prioritățile identificate în rapoartele de țară și în recomandările specifice fiecărei țări.

5. Monitorizarea punerii în aplicare a Pilonului

Semestrul european pentru coordonarea politicilor oferă un instrument potrivit pentru monitorizarea progresului în domeniile-cheie care intră sub incidența Pilonului european al drepturilor sociale.

Semestrul european se bazează pe analize aprofundate, specifice situației din fiecare țară, recunoscând diversitatea provocărilor cu care se confruntă și necesitatea de a stabili prioritățile în funcție de punctele de plecare și de mijloacele disponibile diferite din fiecare țară. Semestrul european este, de asemenea, o modalitate de a structura eforturile colective de-a lungul timpului. El se bazează pe un proces aprofundat de dialog și raportare pe tot parcursul anului, proces transparent și deschis tuturor părților, utilizat în special pentru structurarea evaluărilor inter pares și a analizelor comparative între statele membre. Profitând de progresul realizat în ultimii ani în direcția consolidării dimensiunii sociale a semestrului european, Comisia a început să perfecționeze instrumentele și metodele de lucru existente pentru a traduce în practică Pilonul european al drepturilor sociale încă din momentul proclamării sale. Această abordare nu necesită schimbări fundamentale sau crearea unor instrumente noi și nici nu presupune o sarcină administrativă suplimentară impusă statelor membre.

Va fi necesară și o monitorizare mai tematică, pentru a acoperi în integralitate diferitele principii ale Pilonului și a evalua monitorizarea și punerea în aplicare efectivă pe teren.

Pentru studierea aprofundată a unor aspecte specifice, vor fi utilizate publicații periodice ale UE, precum raportul comun privind ocuparea forței de muncă și raportul privind ocuparea forței de muncă și situația socială. Agențiile UE care își desfășoară activitatea în acest domeniu²³ vor avea sarcina să elaboreze rapoarte detaliate vizând principiile care intră direct în sfera lor de competență. La rândul lor, partenerii sociali și organizațiile societății civile din UE pot decide să se concentreze mai mult asupra anumitor principii pe care le consideră deosebit de relevante.

În cadrul semestrului european, vor fi adăugate trei elemente noi, pentru a înlesni monitorizarea punerii în aplicare a Pilonului european al drepturilor sociale:

---

²³ Centrul European pentru Dezvoltarea Formării Profesionale (Cedefop); Fundația Europeană pentru Îmbunătățirea Condițiilor de Viață și de Muncă (Eurofound); Agenția Europeană pentru Securitate și Sănătate în Muncă (EU-OSHA); Fundația Europeană de Formare (ETF).

- ▶ **Integrarea priorităților Pilonului în semestrul european și selectarea temelor pentru raportarea detaliată anuală:** principiile și drepturile consacrate în cadrul Pilonului vor fi luate în considerare pe parcursul semestrului european atunci când vor fi monitorizate, comparate și evaluate progresele realizate. În același timp, în fiecare an, vor fi evidențiate anumite teme specifice referitoare la Pilon, care vor face obiectul unei evaluări detaliate. Sunt vizate, în special, analiza anuală a creșterii (publicată în noiembrie), care stabilește prioritățile economice și sociale la nivelul UE, și rapoartele de țară (publicate în februarie/martie), care constituie baza viitoarelor orientări specifice fiecărei țări. Alegerea temelor se va face în consultare cu toate părțile și mai ales cu comitetele de resort care reprezintă statele membre.

- ▶ **Furnizarea de asistență tehnică, promovarea analizei comparative și schimbul de bune practici:** semestrul european oferă statelor membre un cadru de dialog cu părțile interesate, de schimb de experiență și de consolidare a învățării reciproce, în vederea sprijinirii convergenței în sens ascendent, către statele cu cele mai bune rezultate. Organismele care se ocupă de aspecte ce țin de ocuparea forței de muncă și de politica socială în cadrul semestrului european, cum sunt Comitetul pentru ocuparea forței de muncă și Comitetul pentru protecție socială, au început deja să lucreze la analiza comparativă a convergenței politicilor. În plus, în comunicarea sa privind „Noi pași către finalizarea uniunii economice și monetare a Europei: Foaie de parcurs”²⁴, Comisia sugerează că ar trebui intensificată activitatea de analiză comparativă a politicilor desfășurată în cadrul Consiliului și al Eurogrupului. De asemenea, pe lângă sprijinul financiar acordat prin fondurile structurale și de investiții europene, Serviciul de sprijin pentru reforme structurale (SSRS) al Comisiei și-a extins oferta de sprijin personalizat pentru reformele instituționale, administrative și politice²⁵.

- ▶ **Evaluarea și monitorizarea performanțelor cu ajutorul noului tablou de bord social:** alături de propunerea sa referitoare la Pilonul european al drepturilor sociale, Comisia a prezentat un nou tablou de bord social. Rolul acestuia este de a analiza performanțele statelor membre în domeniul social și al ocupării forței de muncă în funcție de diverse aspecte vizate de Pilon. El a fost folosit pentru prima dată cu scopul de a susține și a aprofunda analiza prezentată în raportul comun privind ocuparea forței de muncă din 2018, iar indicatorii au fost folosiți în sprijinul analizei din rapoartele de țară pe 2018. Deși nu au o contribuție exhaustivă atunci când este vorba de monitorizarea Pilonului european al drepturilor sociale, acești indicatori furnizează informații utile despre situația de pe teren, permițând comparații în timp și între țări. Tabloul de bord și datele statistice care stau la baza lui vor fi dezvoltate în continuare, cu sprijinul statelor membre.

---

²⁴ COM(2017) 821 final.

²⁵ Începând din 2015, SRSS a pus în aplicare circa 500 de proiecte de asistență tehnică. În domeniul social, proiectele de acest tip au vizat, de exemplu: (i) sprijinirea implementării unui venit minim garantat; (ii) sprijinirea elaborării și a punerii în aplicare a politicilor de integrare pentru migranți și refugiați; (iii) îmbunătățirea sistemelor de evaluare a handicapului și a serviciilor destinate persoanelor cu handicap; (iv) îmbunătățirea elaborării și a punerii în aplicare a politicilor active pe piața muncii; (v) sprijinirea reformei în domeniul educației speciale.

Caseta 2. Noul tablou de bord social²⁶

servește drept cadru de referință pentru **monitorizarea progreselor** înregistrate în direcția obținerii unui rating „triplu A” social

permite o **analiză comparativă** a rezultatelor pozitive în scopul ameliorării **performanțelor** globale și a **convergenței**

oferă, în anumite domenii, posibilitatea de a **compara** performanțele UE cu cele ale altor **actori internaționali** joacă un rol esențial în susținerea activităților din cadrul semestrului european furnizând **date și informații cantitative**

a fost discutat în cadrul **comitetelor**, care joacă un rol fundamental în activitatea semestrului european, și a fost utilizat pentru prima oară în **raportul comun privind ocuparea forței de muncă** din 2018. va fi perfecționat în perspectiva utilizării în raportul comun privind ocuparea forței de muncă din 2019.

Tabloul de bord social conține 35 de indicatori din sfera socială, educațională și a ocupării forței de muncă (defalcați în funcție de vârstă, gen și educație), grupați în 3 dimensiuni și 12 domenii.

Egalitatea de șanse și accesul pe piața muncii

- ▶ Educație, competențe și învățarea pe tot parcursul vieții
- ▶ Egalitatea de șanse între femei și bărbați pe piața muncii
- ▶ Inegalitatea veniturilor
- ▶ Rata riscului de sărăcie sau de excluziune socială
- ▶ Tineret

Piețe dinamice ale muncii și condiții de muncă echitabile

- ▶ Structura forței de muncă (rata ocupării forței de muncă și rata șomajului)
- ▶ Politicile active pe piața muncii
- ▶ Venituri și salarii

Sprrijinul public, protecția socială și incluziunea socială

- ▶ Impactul politicilor publice asupra reducerii sărăciei
- ▶ Educația și îngrijirea copiilor preșcolari
- ▶ Asistența medicală
- ▶ Accesul digital și competențele digitale

6. Concluzii

De-a lungul deceniilor, Uniunea Europeană a contribuit la creșterea prosperității și a echității sociale. Europa face parte astăzi din locurile de trai cele mai atractive din lume. Cu toate acestea, criza economică și socială din ultimii zece ani a avut un impact profund asupra structurii sale sociale, punând sub semnul întrebării esența însăși a economiei sale sociale de piață.

Criza din Europa s-a încheiat și a sosit momentul să privim spre viitor, să ținem pasul cu realitățile în schimbare și să găsim soluții pentru provocările socioeconomice mai ample cu care se confruntă Europa, pentru a oferi un suflu nou și sprijin modelelor noastre economice și sociale.

Afirmând valorile pe care le apără Europa, Pilonul european al drepturilor sociale exprimă principiile și drepturile esențiale pentru progresul social în favoarea cetățenilor, dar și a societăților, servind drept busolă pentru următoarele acțiuni.

²⁶ Mai multe informații referitoare la tabloul de bord social sunt disponibile la adresa: <https://composite-indicators.jrc.ec.europa.eu/social-scoreboard/#>

Angajamentele asumate de liderii UE în cadrul Summitului social de la Göteborg fac parte dintr-o viziune mai amplă asupra viitorului Uniunii Europene cu 27 de state membre. Punerea în aplicare a Pilonului european al drepturilor sociale și concretizarea sa pentru toți cetățenii europeni este o responsabilitate comună. Autoritățile publice, partenerii sociali și organizațiile neguvernamentale de la nivel local și regional, dar și instituțiile europene sunt pregătite și hotărâte să contribuie la acest efort.